

Aan: Gemeenteraadsleden
Van: R. van Dolder
Datum: 21 december 2022
Onderwerp: Actualisatie onderzoek arbeidsmigranten NHN van Decisio
Documentnr D22.011716
Zaaknummer

Geachte gemeenteraadsleden,

In juli 2022 is het rapport "Actualisatie cijfers arbeidsmigranten Noord-Holland Noord" van de provincie Noord-Holland ontvangen. Het rapport is bijgevoegd. Provincie Noord-Holland heeft Decisio opdracht gegeven de cijfers over arbeidsmigranten in Noord-Holland Noord te actualiseren voor de periode 2010 tot en met 2020. Eerder voerde Decisio analyses uit op basis van gegevens over de periode van 2010 tot en met 2019. Deze actualisatie betreft drie regio's, te weten: Kop van Noord-Holland, Regio Alkmaar en West-Friesland.

Dit rapport bevat cijfers over het aantal arbeidsmigranten naar werk- en woonlocatie, de belangrijkste woon-werkstromen, gemiddelde in- en uitstroom, contractduur, werksectoren, herkomstlanden, een prognose en seizoenpieken. Daarnaast is er meer duiding gegeven aan de cijfers ten opzichte van het voorgaande rapport. Zo zijn de cijfers van de regio's vergeleken met provinciale en nationale ontwikkelingen. Voor het berekenen van de groeicijfers is de periode 2010 tot en met 2019 gehanteerd. De reden hiervoor is dat de effecten van de Coronacrisis in 2020 regionaal mogelijk een vertekend beeld geven.

Decisio heeft voor dit voorliggende rapport een actualisatie gedaan op basis van de op dat moment meest actuele bronbestanden van het CBS gedaan. Deze actualisatie is niet alleen van de meest actuele gegevens voor het laatst beschikbare jaar (2020), maar ook een actualisatie voor alle gegevens die al beschikbaar waren voor alle jaren vanaf 2010. Deze volledige actualisatie leidt ertoe dat de resultaten in dit rapport, ook voor jaren in het verleden, afwijken van de resultaten in de voorgaande monitor-rapportages van Decisio. Dit rapport is dan ook helaas niet meer te vergelijken met de beide voorgaande monitors.

Enkele kerncijfers van de regio Westfriesland:

- In regio Westfriesland werken in 2019 8.180 arbeidsmigranten. Tussen 2010 en 2019 groeit het aantal arbeidsmigranten jaarlijks gemiddeld 0,9%. Als gevolg van Corona daalt het aantal in 2020 tot 7.525
- De belangrijkste werkgemeenten zijn Medemblik en Koggenland. Ruim 50% van de arbeidsmigranten werkt in een van deze gemeentes. In absolute zin kende de gemeente Medemblik de grootste toename in het aantal arbeidsmigranten.
- De meeste arbeidsmigranten zijn werkzaam in de landbouw en visserij. 37% van de arbeidsmigranten werkt in deze sector. Andere belangrijke sectoren zijn de uitzendbranche en de groot-en detailhandel.

- Bijna de helft van de arbeidsmigranten verblijft minder dan een jaar in regio Westfriesland. Van deze groep verblijft 41% minder dan 4 maanden. Daarmee verblijven arbeidsmigranten in de regio Westfriesland relatief kort.
- 71% van de in regio Westfriesland werkzame arbeidsmigranten is van Poolse afkomst (2020). Dit aandeel is groter dan in provincie Noord-Holland en Nederland. Andere belangrijke groepen zijn Roemenen, Bulgaren en Hongaren.
- Op basis van BRP-registraties¹ staan in 2019 4.120 arbeidsmigranten geregistreerd woonachtig in regio Westfriesland. Gemiddeld neemt het aantal jaarlijks toe met 10,8%. In 2020 groeit dit aantal ondanks corona tot 4.235.
- Circa een derde van BRP-geregistreerde arbeidsmigranten woont in Hoorn. Gemeente Hoorn is in 2019 de belangrijkste woongemeente voor geregistreerd woonachtige arbeidsmigranten. 33% van de in regio Westfriesland woonachtige arbeidsmigranten woont in deze gemeente. Een andere belangrijke woongemeente is Medemblik waar ongeveer een kwart van de arbeidsmigranten woont.
- 60% van de arbeidsmigranten die in de regio Westfriesland woont werkt ook binnen die regio. Verder bestaan er belangrijke pendelrelaties met Dijk en Waard, Purmerend en Hollands Kroon.
- Er is een duidelijke zomerpiek te onderscheiden in aantal werkzame arbeidsmigranten voor de regio Westfriesland. Deze piek is vooral geconcentreerd in juli, en verloopt daarmee minder geleidelijk dan de seizoenpiek van de provincie Noord-Holland en Nederland.
- Uit de prognosesenario's blijkt voor de regio Westfriesland dat het aantal internationale arbeidsmigranten de komende tien jaar blijft toenemen tot een populatie van naar schatting 11 duizend tot 12,5 duizend arbeidsmigranten in 2030. Dit betekent een gemiddelde jaarlijkse groei van 3,8 tot 6,0%.

Vooraf de kortere verblijfsduur van arbeidsmigranten in regio Westfriesland wijst op het belang van het aanbod van voldoende short-stay huisvesting. De actualisatie van de cijfers van arbeidsmigranten is een belangrijke pijler voor verdere voorstellen voor registratie van deze werknemers, maar ook voor beleid en het regionale locatieonderzoek in Westfriesland om huisvesting te organiseren voor deze doelgroep.

¹ Goed om te realiseren is dat uit diverse onderzoeken blijkt dat circa 45 tot 55 procent van de arbeidsmigranten zich inschrijft. Het aantal geregistreerde arbeidsmigranten via de CBS Microdata is dus waarschijnlijk een onderschatting van het aantal arbeidsmigranten dat daadwerkelijk in de regio Noord-Holland Noord woont.